

Een gesprek dat U als rasecht (en zelfs als aangespoelde Oosten-
denaar) niet moogt missen. Zoals steeds is de toegang vrij en
kosteloos ook voor niet leden. Elke zegge het voort en zorgt
erbij te zijn.

J.B. DREESEN

NIEUWBOUW VOOR DE "BERG VAN BARMHARTIGHEID" (1888-1891)

door J.G. DE BROUWERE

Toen Charles DE SORGHER op 06.04.1886 zijn vader (1) als
directeur van de Berg van Barmhartigheid opvolgde (2), "erfde"
hij een bloeiende instelling. Deze caritatieve -want dat was
het pandjeshuis voor onze voorouders - had nl. in 1885 een winst
geboekt van 2.274,69 (goud)frank. Maar toch waren er aspecten
die aan de directeur geen voldoening gaven. De gebouwen, in
de Jozef II straat, waren niet aangepast, en de schikking der
lokalen was een grote hinder. Jacques DE SORGHER had daar vaak
zijn beklag over gemaakt, maar de heren van de "Commission admi-
nistrative" gaven daar nooit gevolg aan. Hadden ze dat overigens
gekund? Oostende lag midden in de vestingen als geklemd, en
uitgebreide bouwgronden waren er binnen de stad niet.

Charles was amper een paar maanden in dienst, of er deed
zich een ernstig incident voor: in de "Mont de Piété" werd
ingebroken, en nogal veel gestolen (3). Voor de directeur was
dat geen prettig geval, maar ten slotte een gunstige zaak. Hij
kon nu bewijzen dat het gebouw voor zijn doel niet deugde. Hij
kon ertoe komen, de leden van de Bestuurscommissie daar van
te overtuigen, - en het College van Burgemeester en Schepenen
eveneens (4). Er was immers een gelukkig toeval: na afbraak
van de vestingen hadden de Domeinen grond te koop, en er waren
nieuwe straten gepland. Door dit samentreffen van omstandigheden
kon DE SORGHER de heren overreden. Hij had zelfs een geschikte
ligging uitgekozen, in de nieuwe Londenstraat (5) namelijk.

Daar, in de Londenstraat, op de Oostzijde, lag een perceel,
dat geschikt leek, om er een nieuw "pandjeshuis" op te bouwen.
Het was 296,88 m² groot (6). Charles DE SORGHER drong véél aan,
en ten slotte kwam het zover. Op 16.09.1888 besloot de "Commis-
sion administrative" van de Domeinen, dat perceel aan te kopen
tegen de prijs van 25 (goud)frank de m², om er "un bâtiment
formant maison d'habitation (7) avec magasins et bureaux atte-
nants" op te richten. De Gemeenteraad keurde het geheel goed,
en de "Commission administrative" kon nu de toelating tot de
aankoop aanvragen (8). Deze werd verleend bij Koninklijk Besluit
dd. 05.12.1888 (9). Van nu af kon alles vlug vooruitgaan.

Samen met de stedelijke diensten maakte DE SORGHER een plan
op, en er werd een aanbesteding uitgeschreven. Zeven aannemers
deden een bod. De hoogste vroeg 42.200 (goud)frank, de laagste
echter pas 37.178. En hij heette Louis LOONTIENS. De Commissie
besloot het gebouw op te richten in haar zitting van 01.03.1889
(10). Ondertussen was de grond afgekocht geweest tegen 7.593
(goud)frank.

De "Commission administrative" had, op 16.09.1888 besloten
alles met eigen gelden te bekostigen, - ze had nl. een incasso
van 141.598,90 (goud)frank. Maar dat leek niet haalbaar. Er

moest een lening aangegaan, een lening met hypotheek op het nieuwe onroerend goed. De lening bedroeg 40.000 (goud)frank, en werd aangegaan tegen de interest van 4,5 %. In de Gemeenteraad werd eerst gedacht dat dit een veel te hoge interest was en dat de begroting van de instelling daardoor al te zeer zou belast worden. Maar uiteindelijk kon alles worden goedgekeurd (11).

Met het bouwen werd onmiddellijk begonnen, en einde 1891 kon Charles DE SORGHER samen met zijn instelling het nr 7 in de Londenstraat betrekken. Maar, zo hij daar ruim woonde, dan was het toch niet gratis. Aan de Commissie betaalde hij een jaarpacht van 600 (goud)frank (12), wat wel een hoge pachtprijs was (13).

- (1) Jacques-Jean DE SORGHER overleed op 31.03.1886.
- (2) Bulletin communal de la Ville d'Ostende, 1886, blz. 121, en Echo d'Ostende van 08.04.1886.
- (3) Het ganse verloop van de diefstal, én van de aanhouding der dieven te Duinkerke, én ook het terugvinden van een deel der gestolen panden, wordt uitvoerig verhaald in Echo d'Ostende van 12, 19 en 22 juli 1888.
- (4) De "Commission administrative" van de Berg van Barmhartigheid (later officieel genaamd Leenbank) was een ondergeschikt College waarvan de leden benoemd werden door de Gemeenteraad; zie de Wet over de herinrichting der bergen van barmhartigheid van 1848, in : Verzameling der Wetten en Koninklijke Besluiten, 1848, nr 21, blz. 574-584.
- (5) Zie Ary SLEEKES (Karel SEYS). Oude Oostendse straten en gebouwen. Oostende; s.d. (1960), blz. 84.
- (6) Bulletin...Ostende, 1888, blz. 366-367.
- (7) DE SORGHER had eigenlijk geen moeite gehad, om de leden van de Commissie ervan te overtuigen, dat het gebouw beter bewaakt ware, zo iemand met verantwoordelijkheid (de directeur) zou inwonen.
- (8) Bulletin...Ostende, 1888, blz. 367.
- (9) Echo d'Ostende, 1888, 13 december.
- (10) Bulletin...Ostende, 1889, blz. 72-73.
- (11) Ibidem, blz. 71.
- (12) Ibidem.
- (13) Het verhaal hoorde ik van Charles DE SORGHER zelf : hij was grootvader van mijn vrouw. Dank zij het op steekkaarten brengen van de Oostendse bladen in de Stadsbibliotheek, kon bijna alles gecontroleerd worden, en dit zonder grote moeite.

THE OSTEND TRADE TO MOKA AND INDIA (1714-1735). The merchants and supercargos.

Onder deze titel verscheen er, van de hand van de heer Jan PARMENTIER, een zeer interessante bijdrage in het gekende Engelse tijdschrift THE MARINERS MIRROR 73ste jg. nr 2 mei 1987.

Ook buiten ons land wekt de geschiedenis van onze stad belangstelling. Voor onze kring is de heer PARMENTIER sedert enkele jaren geen onbekende meer. Regelmatig brengt hij ons een zeer interessante, en druk bijgewoonde, voordracht over het maritiem verleden van onze stad.

J.B. DREESEN